

Beknopt verslag/conclusies van de commissie Samenleving van de gemeenteraad Emmen op dinsdag 4 december 2012, aanvang 19.30 uur

Aanwezig:

Voorzitter	:	de heer R. van der Weide (Wakker Emmen)
Commissiegriffier	:	mevrouw H. Kruijdenberg
Collegeleden	:	de heer H.G. Jumelet en mevrouw M.H. Thalens-Kolker
Verslaglegging	:	de heer J. Bosma (Notuleerservice Mooi Werk)
De raadsleden	:	mevrouw F.A. Aldershof (VVD), de heer G.J. Bijlsma (Wakker Emmen), de heer D.J. Douwstra (BGE), de heer Th.H. Gerth (CDA), de heer B.J. Greevink (Wakker Emmen), mevrouw T.C. Hoogeveen (D66), de heer G. Horstman (PvdA), de heer H. Leutscher (LEF!), mevrouw A.G. Louwes-Linnemann (PvdA), mevrouw M.J. Meulenbelt-Schepers (PvdA), mevrouw A.C.M. Nijhof-Huizinga (VVD), de heer H. Slot (GroenLinks), de heer G.T. Sulmann (DOP), mevrouw M.W.M. Vrolijk-Lenting (SP), mevrouw F.J. van Wieren-Bolt (CDA)
Insprekers:		mevrouw G. Bekkering (OSO Emmen), de heer Diallo (op persoonlijke titel)
Verder aanwezig:		ambtenaar

1. Opening en vaststelling agenda

Voorzitter Van der Weide opent de vergadering om 19.30 en heet iedereen hartelijk welkom. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Presentatie: Tegenprestatie naar vermogen (inleiding door wethouder Jumelet)
Wethouder Jumelet en mevrouw Emmelkamp (projectleider pilot) houden de presentatie.

DOP wijst erop dat mensen met een ontheffing vaak al jaren thuis zitten door ziekte en dus lastig te activeren is. Hoe zit het met risico's van schade tijdens de tegenprestatie? **Mevrouw Emmelkamp** antwoordt dat in overleg met klanten rekening gehouden wordt met belemmeringen. Toch is het de bedoeling mensen met een (gedeeltelijke) ontheffing mee te laten doen. **Wethouder Jumelet** benadrukt dat veel mensen positief reageerden op het idee van de tegenprestatie. Mensen mogen zelf een tegenprestatie bedenken die bij hen past. Tijdens de pilot zullen risico's blijken en nu al zijn risico's bij vrijwilligerswerk geregeld.

D66 juicht de pilot toe en pleit al langer voor een tegenprestatie. De collectieve vrijwilligersverzekering kan risico's waarschijnlijk opvangen. Wat wordt bedoeld met aanpalende gebieden? Verrichten deelnemers de tegenprestatie op vrijwillige basis? **Mevrouw Emmelkamp** antwoordt dat er veel raakvlakken zijn met de Wmo. De gemeente wil zoveel mogelijk stimuleren bij de tegenprestatie. Alleen als iemand echt niet wil, komt een maatregel in beeld.

CDA is benieuwd of er contact is gelegd met gemeenten als Vlagtwedde, die al ervaring hebben. Geldt de tegenprestatie ook voor de Wajong? **Mevrouw Emmelkamp** heeft geen contact gehad met Vlagtwedde, maar is wel op de hoogte van tegenprestaties in Rotterdam. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat niet volledig afgekeurde Wajongers onder de participatiewet zullen vallen. Menselijk kapitaal activeren helpt ook het vrijwilligerstekort tegen te gaan en mooie dingen in wijken en dorpen teweeg te brengen. Er is niet een groot budget voor begeleiding, daarom kiest de gemeente voor stimuleren.

VVD vraagt uitleg over de gemeentelijke begeleiding en follow-up na plaatsing. **Mevrouw Emmelkamp** licht toe dat de klant informatie krijgt over de tegenprestatie en zelf iets aan mag dragen in zijn dorp of wijk. De gemeente kan suggesties doen en naar Sedna verwijzen, maar de verantwoordelijkheid ligt bij de klant zelf. De tegenprestatie wordt vastgelegd in een overeenkomst en er zijn voortgangsgesprekken.

SP is benieuwd hoe omgegaan wordt met mensen die al wat doen, bijvoorbeeld koffie schenken. **Mevrouw Emmelkamp** selecteert voor de pilot mensen die nog niets doen. **Wethouder Jumelet** noemt als voorbeeld de Wwb-cliëntenraad, wat ook als tegenprestatie gezien kan worden. Het gaat om het nemen van initiatief als mooie opstap naar werk.

Wakker Emmen gaat ervan uit dat mantelzorg en hulp in de huishouding ook als tegenprestatie worden gezien. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat iedereen thuis wel wat doet. Het doel is buiten je comfort zone te treden en actief te worden in de samenleving, waarbij verbinding in wijken en dorpen ook centraal staat. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat het wettelijk gezien additionele taken moeten zijn.

GroenLinks vreest concurrentievervalsing doordat veel banen worden omgezet in vrijwilligerswerk. Koffie schenken in bejaardentehuizen was vroeger wel een betaalde baan. Mensen bij Buurtsupport krijgen gewoon salaris. De tegenprestatie draait om het inzetten van menselijk kapitaal en kansen bieden om mee te doen.

3. Spreekrecht

De heer Diallo spreekt in op persoonlijke titel. Op 27 juli 2012 verkreeg hij de Nederlandse nationaliteit en daar is hij erg dankbaar voor. Hij heeft ook voor het eerst in zijn leven kunnen stemmen. Op 15 mei 2012 gaf hij signalen af over uitgenodigde vluchtelingen, hoe staat het daarmee? Ondanks telefonische navraag blijft het onduidelijk hoe het precies zit met zijn gemeentelijk verzekeringspakket via Achmea. Hoe werken UWV en Sociale Zaken samen? Sturen UWV-medewerkers standaardbrieven van Sociale Zaken naar cliënten? Kabinetsmaatregelen leggen druk op mensen in de bijstand en op de schuldsanering. Het is goed daar oog voor te hebben, ook wat betreft criminaliteit en prostitutie. **CDA** vindt het positief dat de inspreker politiek betrokken is.

Mevrouw Bekkering spreekt in namens Overleg Samenwerkende Ouderenbonden (OSO) Emmen. Het concept-reglement is niet bij alle afdelingen binnengekomen. Een OSO-commissie lijkt het werkbaarder de zetelverdeling in de seniorenraad tussen de drie bonden van 1-2-3 te wijzigen in 2-2-2. Helaas was er niet voldoende tijd om alle bonden hierover te raadplegen voor deze vergadering. Daarom is het verzoek besluitvorming drie maanden uit te stellen.

De voorzitter wijst erop dat de bijdrage van de OSO en de brief van de heer Diallo verspreid zijn.

4. Rondvraag

GroenLinks mist de Cultuurnota 2013-2016 op de bestuurlijke agenda en wil weten waarom er nog geen evaluatie van de huidige nota is. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat men druk bezig is met de evaluatie met het veld. Eind februari gaat de concept-nota de inspraak in om voor de zomervakantie van 2013 vastgesteld te worden. Helaas kon dat niet voor 2013.

CDA is bezorgd over de stapeling van gevolgen van kabinetsmaatregelen voor kwetsbare burgers. Heeft het college een beeld van de impact op de Wmo in 2014 en daarna? Wat doet het college om de effecten voor Emmen te verkleinen? **Wethouder Jumelet** antwoordt dat zorgen over zorg breed gedeeld worden door gemeenten. Een groep gemeenten waaronder Emmen onderzoekt de cumulatieve effecten van kabinetsbeleid, dat kost veel tijd. Ook zijn de zorgen geuit in een door Emmen ondertekende brief van de G32 aan de Tweede Kamer met

de bereidheid mee te denken over alternatieven om de zorg betaalbaar te houden. Binnenkort krijgt de raad een collegebrief over de gevolgen van een aantal maatregelen voor de gemeente.

PvdA wijst op het landelijke nieuws over leerlingenvervoer bijzonder onderwijs. Hoeveel leerlingen maken daar in Emmen gebruik van? Zijn er voornemens voor veranderingen? **Wethouder Thalens** betreft dit bij de nieuwe verordening leerlingenvervoer en neemt dan ook de meest actuele cijfers mee. Komend voorjaar kan de raad dit vaststellen.

DOP stelt voor het Leger des Heils een presentatie te laten geven over het maatjesproject. Wanneer is de evaluatie van de afdeling schuldhulp te verwachten? **Wethouder Jumelet** ziet wel wat in een presentatie en wijst op meer organisaties die goed werk leveren, zoals Humanitas. De evaluatie wordt voor Kerst vastgesteld in het college.

5. Bespreken C-stukken

Niet van toepassing.

6. Bespreken B-stukken

6A Gewijzigd Reglement inzake Seniorenraad Emmen en gewijzigd Huishoudelijk reglement van de Seniorenraad Emmen (B7)

PvdA is benieuwd naar de gevolgen van eventueel uitstel van besluitvorming. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat de OSO geen partij is in de Seniorenraad, de bonden die zitting hebben in de raad wel. Zij hebben allemaal meegesproken. Het proces is zorgvuldig afgewikkeld. Uitstel heeft niet direct gevolgen, maar doet weinig recht aan het democratische proces. **D66** kan zich voorstellen dat OSO de Seniorenraad benadert met hun verzoek. De Seniorenraad kan voor de raadsvergadering om wijzigingen verzoeken.

PvdA vindt het goed het reglement te actualiseren. De OSO kan tot de raadsvergadering fracties benaderen.

CDA prijst de democratische totstandkoming van het reglement en gaat ermee akkoord. Eventuele wijzigingen mogen het democratisch gehalte niet tekortdoen.

Wakker Emmen kan zich vinden in het voorstel, met name de nadruk op een transparante werkwijze en communicatie. Behandeling als B-stuk maakt eventuele amendementen mogelijk.

VVD vindt het goed het reglement aan te passen aan deze tijd en heeft de indruk dat betrokken partijen voldoende zijn gehoord. Het lijkt niet fair de opstellers en betrokkenen met een probleem op te zadelen met de late inspraakreactie. Waarschijnlijk lukt het niet voor de raadsvergadering wijzigingen te overleggen en door te voeren.

D66 gaat akkoord met het stuk, dat op democratische wijze tot stand lijkt te zijn gekomen. Is in de toekomst samenvoeging van de Seniorenraad met de Wmo-raad een optie? Vrijwel alle vraagstukken hangen samen met de Wmo.

DOP kan zich vinden in het stuk.

SP kan zich vinden in het stuk. Is de deadline van de begroting (1 januari) gebruikelijk of laat?

LEF! hecht belang aan het proces en de gemaakte afspraken. De raad zou gepaste afstand moeten houden en voorstellen van de Seniorenraad slechts marginaal moeten toetsen. Het is aan de Seniorenraad een andere zetelverdeling voor te stellen. Geen van de bonden heeft een absolute meerderheid en er zijn voldoende checks en balances ingebouwd.

GroenLinks kan zich vinden in het stuk. Er is behoorlijk zorgvuldig gewerkt.

BGE vindt dat het stuk ordentelijk tot stand is gekomen en pleit voor een A-stuk.

Wethouder Jumelet antwoordt dat de deadline voor de begroting van 1 januari standaard is. Het is inderdaad aan de Seniorenraad zelf om eventueel een andere zetelverdeling voor te stellen. Dat geldt ook voor het al dan niet samengaan van adviesraden.

De voorzitter concludeert dat het voorstel als B-stuk geagendeerd wordt.

6B Minimabeleidsplan 2013-2014

Eerste termijn

PvdA vindt opkomen voor minima erg belangrijk en staat pal achter het betrekken van mensen met weinig kansen bij de samenleving. Het is goed te lezen dat er 350.000 euro extra beschikbaar is. De fractie maakt zich zorgen over de groep die net meer verdient dan 110% bijstandsniveau. Hoe ziet het college dit? Optie drie is een prima keuze. Het is goed het bedrag voor chronisch zieken te verhogen, aangezien zij extra hoge zorgkosten hebben. De webshop is bij de tijd en geeft persoonlijke ruimte. Is er al een partij gecontracteerd en wat zijn de geschatte kosten? Opmerkingen van de klankbordgroep en de inspectie zijn meegenomen. Is er financiële ruimte om subsidieaanvragen van de voedselbank, Stichting Leergeld en het Jeugdsportfonds mee te nemen? Is er plek voor de zwem- en schaatskaartjes in de stimuleringsregeling? Hoe vindt communicatie plaats? Een duidelijk overzicht van regelingen van alle overheden zou handig zijn. Als er in 2013 een overschot is, blijven deze middelen dan geormerkt voor minimabeleid?

CDA is blij dat er 350.000 euro extra beschikbaar is voor kwetsbaren in tijden van bezuinigingen. Het overleg met de cliëntenraad is positief. Het is goed de regeling voor gehandicapten en chronisch zieken inkomensafhankelijk te maken. Het CDA maakt zich zorgen over de groep die net boven 110% van het bijstandsniveau zit, hier dreigt een armoedeval. De fractie kan zich vinden in het splitsen van sociaal-culturele activiteiten in leeftijdsgroepen en in digitale aanvragen met behoud van de papieren mogelijkheid. Verstrekking in natura garandeert beter dat middelen doelmatig benut worden. CDA kan zich vinden in optie 3 en ziet ontwikkelingen met interesse tegemoet.

Wakker Emmen vindt minimabeleid tijdens de crisis belangrijker dan ooit nu steeds grotere groepen erop zijn aangewezen. De fractie onderschrijft grotendeels de keuzes en de inzet op participatie. Het is belangrijk kinderen te stimuleren deel te nemen aan sport en spel en jammer dat de succesvolle zwem- en schaatskaartjes verdwijnen. Wellicht krijgen zij een plek in de webshop. Het zou goed zijn Stichting Leergeld, het Jeugdsportfonds en de voedselbank structureel te ondersteunen. Waarom is dat incidenteel? Wakker Emmen pleit ervoor de termijn waarna men recht heeft op langdurigheidstoelage te verkorten van vijf naar drie jaar. Het betreft een groep die niet of nauwelijks noodzakelijke investeringen op kan hoesten. Wakker Emmen verzoekt het college de kosten van deze maatregel in beeld te brengen om met een voorstel te kunnen komen.

VVD vindt de keuzes en eisen duidelijk. Er dient een vangnet te zijn. De fractie sluit zich aan bij eerder gestelde vragen.

D66 heeft al eerder gepleit voor het invoeren van een tegenprestatie, ook bij minimabeleid. De tegemoetkoming voor chronisch zieken en gehandicapten verviervoudigd en dat past niet in tijden van crisis. Waar blijft de financiële prikkel tot werk? En waarom wil de gemeente het niet-gebruik van regelingen tegengaan? Moeten de budgetten op? Gelden zijn bij schuldhelpverlening ook goed inzetbaar. En wat doet de gemeente bij overschrijding? Gaat de gemeente via de webshop niet-gebruik meten? D66 vraagt zich af of het echt nodig is

papieren aanvragen te behouden naast digitale, aangezien vrijwel iedereen een computer heeft. Wat kosten beide methodes? De fractie betreurt ook dat de schaats- en zwembadkaartjes uit de regeling verdwijnen.

DOP is verheugd over het voorstel, de extra middelen en optie 3. Op pagina 4 staat dat 10% de regelingen gebruikt, maar hoeveel mensen doen een aanvraag? Waaruit blijkt dat het minimabeleid onvoldoende gericht is op participatie van bijstandsccliënten, zoals de Inspectie Werk en Inkomen concludeert op pagina 4? Wil het college ook met vakorganisaties samenwerken? Waarom kiest Emmen voor leenbijstand en niet voor een witgoedregeling zoals in omliggende gemeenten?

SP vindt de verruiming goed en de uiteenzetting wie waar recht op heeft helder. Is de communicatie richting de doelgroep goed genoeg nu slechts 10% de regelingen gebruikt? De Meedoen-webshop wordt pas in de loop van 2013 actief. Kan er in de tussenliggende tijd een aanvraag ingediend worden? Hoe voorkomt de gemeente dat een financiële toekenning voor schoolgaande kinderen door de ouders niet anders besteed wordt, hoe nodig ook?

LEF! vindt het belangrijk dat middelen terecht komen bij doelgroepen die het echt nodig hebben en stelt vooral het belang van kinderen centraal. Uit veel onderzoek blijkt dat problemen bij jongeren in de sociale omgeving later consequenties hebben. De fractie vindt dat de voedselbank ondersteund moet blijven, al is de noodzaak ervan eigenlijk het failliet van de sociale samenleving.

GroenLinks sluit zich aan bij SP en LEF! Mensen net boven 110% bijstandsniveau vissen overal naast. De fractie vreest dat optie 3 de extra hoge kosten voor chronisch zieken en gehandicapten niet helemaal weg kan halen. GroenLinks kiest voor optie 3, maar dan met verstrekking van de Nibud-agenda.

BGE kan zich vinden in het voorstel en hoopt dat vragen en opmerkingen tot verbeteringen leiden. De ChristenUnie gaf door zich ook te kunnen vinden in de voorstellen. BGE ziet wel wat in de bij de rondvraag door DOP geopperde presentatie door het Leger des Heils.

Wethouder Jumelet wijst op de landelijke veranderingen waardoor er extra middelen beschikbaar zijn in plaats van minder. De grens van 110% bijstandsniveau is wettelijk vastgelegd. Elke norm levert grensgevallen op. **De heer Kiewiet (steller van het stuk)** vult aan dat de 110%-grens niet geldt bij bijzondere bijstand, daar wordt naar draagvlak gekeken. De webshop geeft mensen meer ruimte te participeren hoe ze zelf willen dan het toesturen van schaats- en zwemkaartjes naar iedereen. **PvdA** vraagt een toezegging deze kaartjes in de webshop op te nemen. **Wethouder Jumelet** antwoordt dat dit jaar nog schaats- en zwemkaartjes worden opgestuurd. Er is tijd genoeg om de webshop goed uit te werken, waarbij ook naar andere gemeenten gekeken wordt. Voor de webshop is wel een bedrag begroot, maar nog geen partij aangezocht. In 2013 is een tekort begroot van 15.000 euro uitgaande van optie 3. **PvdA** leest dat veranderingen in het zorgstelsel mogelijk tot een meevaller leiden. Blijft een eventueel overschot geoormerkt? **Wethouder Jumelet** wil geen budgetoverschrijdingen en probeert zo dicht mogelijk binnen de kaders te blijven. De cliëntenraad verzocht nadrukkelijk de papieren aanvraag in stand te houden. Net als bij andere diensten geldt dat de gemeente digitale aanvragen prefereert, maar papieren aanvragen mogelijk houdt zolang er vraag naar is. Uitkeringen in natura kunnen helpen om misbruik van regelingen tegen te gaan. Op de webshop kun je producten aanvinken die je ontvangt. Voor de voedselbank is voor twee jaar geld beschikbaar en er is overleg. Structureel bijdragen is mogelijk niet vol te houden wanneer landelijk beleid in de toekomst eventueel versobert. De wethouder geeft voor de raadsvergadering inzicht in de financiële gevolgen wanneer de termijn van de langdurigheidstoelag teruggebracht wordt tot drie jaar. De wethouder heeft het liefst zoveel mogelijk middelen voor minimabeleid, maar het moet ook gedekt worden. De verhoging van bijdrage voor chronisch zieken en gehandicapten is bewust gekozen in

combinatie met de 110%-norm, zodat het geld terecht komt bij mensen die weinig inkomsten en vaak hoge kosten hebben. De visie van het stuk is dus om de echte doelgroep te bereiken en om niet-gebruik tegen te gaan. Er vindt overleg plaats met veel organisaties, zoals Leger des Heils, Humanitas en corporaties. **De heer Kiewit** licht toe dat bij de leenbijstand per cliënt gekeken wordt hoe de aflossing vorm moet krijgen. Er is niet gekozen voor een bijdrage om niet. **DOP** wijst erop dat leenbijstand voor deze groep juist negatieve effecten zal hebben. De witgoedregeling is eenvoudiger en misschien in de webshop te integreren. **Wethouder Jumelet** vervolgt met de verduidelijking dat niet 10% van regelingen gebruikmaakt, maar dat 10% van alle regelingen gebruikmaakt. Veranderingen in beleid worden gecommuniceerd via website en kranten. Nibud-agenda's werden soms weggegooid. Niet iedereen krijgt er meer een om verspilling tegen te gaan. Wellicht is het een optie ze in de webshop op te nemen voor mensen die er wel een willen.

Tweede termijn

Wakker Emmen komt voor de raadsvergadering met een voorstel de termijn van de langdurigheidstoelage terug te brengen tot drie jaar.

D66 wijst erop dat chronisch zieken niet automatisch niets meer doen. Het is goed uit te gaan van eigen kracht en initiatief en mensen wel voor te lichten. De webshop, met eventueel ook de Nibud-agenda en de schaatskaartjes, is effectief en vraaggericht.

PvdA wijst D66 erop dat 125 euro de financiële prikkel te gaan werken niet wegneemt. De fractie gaat ervan uit dat het college beziet hoe de schaats- en zwemkaartjes mee te nemen in de 18-regeling.

SP herhaalt de vraag over aanvragen tijdens de overgangperiode totdat de webshop actief is.

CDA is benieuwd naar de kosten van een andere langdurigheidstoelage. In Nieuw-Buinen kunnen mensen tweedehands witgoed krijgen in ruil voor een tegenprestatie.

VVD vindt dat er goed gezocht is naar participatiemogelijkheden en duidelijke grenzen.

Wethouder Jumelet antwoordt dat aanvragen op de normale manier ingediend kunnen worden totdat de webshop er is. Wanneer er meer duidelijk is over de webshop zal dit ook gecommuniceerd worden. Het college kijkt met veel belangstelling naar buurgemeenten. In Zuidoost-Drenthe neemt men graag elkaars successen over. De webshop biedt veel mogelijkheden, wellicht meer dan verwacht.

De voorzitter concludeert dat het voorstel als B-stuk geagendeerd wordt voor de raad.

7. Bespreken A-stukken

7A Verzamelbesluit begrotingswijzigingen 2012-7

D66 vraagt of de gemeente SROI als voorwaarde heeft gesteld bij het voorschot van 100.000 euro voor de exploitatie van de horeca in de Muzeval. Zo niet, waarom niet?

Wakker Emmen vraagt waarom dit niet uit het Atalanta-budget gedekt is. En wat gebeurt er als de exploitatie van deze horeca tegen blijkt te vallen?

Wethouder Jumelet ging in gesprek met de exploitant van de horeca in de Muzeval, die aangaf te willen stoppen. Het gaat ook over de inventaris. De dierentuin zal de horeca met het oog op de ontwikkelingen van het theater mogelijk gaan exploiteren. De gemeente onderhandelde en daar is dit bedrag uitgekomen. De horeca in de dierentuin maakt ook gebruik van mensen op afroepbasis en van leer-werktrajecten. Het betreft de huidige exploitatie van de Muzeval en daarom heeft het geen link met Atalanta.

8. Onderwerpen ter bespreking

Niet van toepassing.

9. Vaststellen verslag vergadering

9A Vaststellen notulen vergadering commissie Samenleving van 11 september 2012

Wethouder Thalens verbetert een zinsnede iets boven het midden van pagina 4. De beoogde informatiebijeenkomsten betreffen niet 'andere' decentralisaties, maar 'de drie' decentralisaties.

Het verslag wordt conform deze wijziging vastgesteld.

10. Actuele mededelingen vanuit het college/presidium

Er zijn geen mededelingen.

11. Ingekomen stukken vanuit het college/presidium

Geen agenderingen.

12. Overige ingekomen stukken

Niet van toepassing.

13. Sluiting

Voorzitter Van der Weide sluit de vergadering om 21.30 uur.